

Vergaderjaar 2004–2005

29 948

Voorstel van wet van het lid Noorman-den Uyl houdende vaststelling van een wet inzake ondersteuning van alleenstaande ouders bij arbeid en zorg (Wet voorzieningen arbeid en zorg alleenstaande ouders)

Nr. 14

BRIEF VAN DE INDIENER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 september 2005

In de U op 5 september toegezonden brief heb ik aangekondigd een geactualiseerde doorrekening van de instroomraming van de wet Vazalo toe te sturen.

Deze toelichting treft u hierbij aan.

Noorman-den Uyl

Toelichting raming gebruik Vazalo-regeling

Voor een raming van de uitstroom uit de bijstand met de Vazalo-regeling zijn een tweetal referentie cijfers relevant.

1. Er zijn thans 13 480 alleenstaande ouders niet ouder dan 50 jaar in de bijstand die inkomen hebben uit arbeid. Een deel van hen zal direct per 1 januari uitstromen naar Vazalo.
2. Wat is de arbeidsparticipatie van alleenstaande ouders die niet en de bijstand zitten vergeleken met hen die in de bijstand zitten:

Landelijke alleenstaande ouders (15–64jr)	270 000
Bijstand alleenstaande ouders	93 870
Netto arbeidsparticipatie landelijk alleenstaande ouders	
Alleenstaande ouders (25–49 jr) met kind tot 18 jr	56,9%
Alleenstaande ouders met kind tot 4 jaar	33,7%
Alleenstaande ouders met kind 4 tot 12 jaar	57,6%
Alleenstaande ouders met kind 12–17 jaar	68,0%
Bijstand alleenstaande ouders met kinderen	14,7%

Bron CBS mei 2005

Uit deze gegevens blijkt naar de opvatting van de indiener dat met het slechten van de armoedeval, het verzilveren van de heffingskorting en het realiseren dat met Vazalo werk blijft lonen, de potentie om de met Vazalo de bijstand te verlaten veel malen hoger is dan de niet beargumenteerde en onderbouwde stelling van de staatssecretaris.

Toelichting op de tabellen

Het betreft hier drie scenario's die de financiële effecten laten zien van de invoering van Vazalo. Tabel 1 laat het break-even point zien met een groei van 25% per jaar. Tabel 2 laat zien hoe de ontwikkeling met beperktere groei eruit ziet. Tabel 3 is de berekening gebaseerd op de aantallen uit het realistische scenario uit het wetsvoorstel.

De ramingen die zijn berekend door het ministerie van Financiën gaan uit van fte's¹.

Er is rekening mee gehouden dat een deel van VAZALO pas in T+1 wordt uitgekeerd. Dat is de toeslag aan al werkende alleenstaande ouders met een inkomen tot 115% nml. die pas een jaar na de invoering wordt uitgekeerd.

Het structurele effect treedt op in het vijfde jaar.

Tabel 1. Budgettaire effect VAZALO incl rekening houden VT-systematiek (break-even point, geen van de jaren netto kosten, met aanname groei naar structurele situatie 25%, 50%, 75%, 100%)

Totaal budgettaire effecten VAZALO (+ = besparing, € mln)	2007	2008	2009	2010	2011
Kosten VAZALO-toeslag	- 6	- 62	- 74	- 85	- 90
Uitstroom bijstand	51	103	154	206	206
Kinderopvang	- 12	- 24	- 36	- 47	- 47
Extra scholing (stelpost)	- 3	- 6	- 8	- 11	- 11
Extra werktoeleiding (stelpost)	- 6	- 11	- 17	- 22	- 22
Totaal	25	0	20	40	35
Veronderstelde uitstroom in FTE	4 178	8 356	12 533	16 711	16 711

¹ De hoogte van de bijstandsbesparing wordt bepaald door de thans al te verrekenen bijstandsuitgaven.
– 6% heeft kinderalimentatie (bron SZW)
– de bijverdiensite in de bijstand is gemiddeld € 350 (bron CBS).

Tabel 2. Budgettaire effect VAZALO incl rekening houden VT-systematiek (break-even point, geen van de jaren netto kosten, met aanname groei naar structurele situatie of minimaal scenario MvT VAZALO)

Totaal budgettaire effecten VAZALO (+ = besparing, € mln)	2007	2008	2009	2010	2011
Kosten VAZALO-toeslag	- 10	- 67	- 72	- 78	- 82
Uitstroom bijstand	89	111	134	167	167
Kinderopvang	- 20	- 26	- 31	- 39	- 39
Extra scholing (stelpost)	- 5	- 6	- 7	- 9	- 9
Extra werktoeleiding (stelpost)	- 10	- 12	- 15	- 18	- 18
Totaal	43	0	9	23	20
Veronderstelde uitstroom in FTE	7 217	8 987	10 893	13 616	13 616

Tabel 3. Budgettaire effect VAZALO incl rekening houden VT-systematiek («Realistisch scenario»)

Totaal budgettaire effecten VAZALO (+ = besparing, € mln)	2007	2008	2009	2010	2011
Kosten VAZALO-toeslag	- 14	- 79	- 93	- 106	- 112
Uitstroom bijstand	123	185	246	308	308
Kinderopvang	- 28	- 43	- 57	- 71	- 71
Extra scholing (stelpost)	- 7	- 10	- 13	- 17	- 17
Extra werktoeleiding (stelpost)	- 13	- 20	- 27	- 33	- 33
Totaal	60	33	57	80	75
Veronderstelde uitstroom in FTE	10 000	15 000	20 000	25 000	25 000

Hierbij zijn de volgende veronderstellingen gebruikt:

Kinderopvang:

- 53% van de alleenstaande ouders zal kinderopvang gebruiken. Dit op grond van de volgende veronderstellingen:
 - 90% van alleenstaande ouders met kind 0-4 gebruikt kinderopvang (bron SZW)
 - 40% van de alleenstaande ouders met kind 5-16 gebruikt kinderopvang (bron SZW)
 - Van de ouders met kinderopvang heeft 45% (dure) dagopvang en 55% (goedkopere) buitenschoolse opvang (bron SZW)
- Gemiddeld wordt 3 dagen dagopvang of 3 middagen buitenschools opvang genoten.
- Alleenstaande ouder krijgt via WKO 1/6 ontbrekend werkgeversdeel (geen partner) van de eigen werkgevers betaalt 70% mee
- Gemiddeld leidt dit tot WKO kosten van € 2 838 per FTE uitgestroomde alleenstaande ouder

Scholing

- Stelpost van € 667 per FTE uitgestroomde alleenstaande ouder, bron is het eerste document dat ik over VAZALO kreeg (begin juli 2004)
 $40 \text{ mln} / 60\,000 = € 667$.

Werktoeleiding

Stelpost van € 1 333 per FTE uitgestroomde alleenstaande ouder, zie boven $80 \text{ mln} / 60\,000 = € 1\,333$.